

STEGULEȚE ROȘII APLICABILE LA DETECTAREA ȘTIRILOR FALSE

10 ÎNTREBĂRI PENTRU A DETECTA O ȘTIRE FALSĂ

1

Evaluați reacția emoțională:

Este puternică? V-a supărat? Sperați foarte tare că, informația se va dovedi adevărată sau falsă?

Da Nu

2

Cugetați asupra modului, cum v-ați ciocnit cu asta.

A fost promovat pe un site? A apărut într-un newslane de social media? V-a fost trimis de către cineva dintre cunoscuți?

Da Nu

3

Luați în considerare titlul sau mesajul principal:

a. Sunt folosite semne de punctuație excesive(!!) sau majuscule pentru accentuare? Da Nu

b. Știrea conține opinii declarative scurte și concludente? Da Nu

c. Face o atenționare că, conține un secret sau vă comunică despre ceva, ce „mass-media” nu ar vrea ca să știți? Da Nu

d. Știrea afirmă în mod explicit că spune adevărul și/sau toți ceilalți vă mint? Da Nu

e. Știrea vă pune povara să răspundeți la întrebări? Da Nu

f. Știrea sugerează un complot din partea cuiva („mass-media”, „elite”, „corporații”, „guvern”), dar nu spune exact care este complotul și nu oferă nici o dovadă pentru aceasta? Da Nu

4

Aceste informații sunt concepute pentru a le partaja ușor? De exemplu, ca un meme?

Da Nu

5

Luați în considerare sursa informațiilor:

a. Este o sursă cunoscută? Da Nu

b. Există un nume (numele unui autor) atașat acestui articol? Da Nu

c. Accesați secțiunea „Despre” sau „About” a site-ului. Siteul se descrie ca fiind un site de „fantasy news” sau „știri satirice”? Da Nu

d. Persoana sau organizația care a transmis informația, respectă standardele editoriale? Da Nu

e. Secțiunea „Contactați-ne” include o adresă de e-mail care să corespundă domen-ului (și nu o adresă de e-mail Gmail sau Yahoo)? Da Nu

f. O căutare rapidă a numelui site-ului trezește suspiciuni? Da Nu

6

Informația (știrea) pe care o evaluați are o dată curentă?

Da Nu

7

Informația (știrea) citează o varietate de surse, inclusiv surse oficiale și de expertiză? Informațiile transmise prin intermediul știrii apar în reportaje de știri ale altor agenții de știri / posturi tv?

Da Nu

8

Informația (știrea) are un hyperlink către alte surse de calitate? Cu alte cuvinte, știrea a fost modificată sau ruptă dintr-un alt context?

Da Nu

9

Puteți confirma, utilizând căutarea inversă de imagini (Reverse Image Search), că orice imagine din știrea dată este autentică (cu alte cuvinte, acestea sunt sursele care n-au fost modificate sau rupte dintr-un alt context)?

Da Nu

10

În cazul în care ați scanat această informație (știre) pe un site de verificare a faptelor, cum ar fi Stopfals.md, Veridica.ro, Factual.ro, Demagog.org, FactCheck.org, PolitiFact.com, au apărut semnale care etichetează știrea ca fiind una neadevărată?

Da Nu

Acest infografic este realizat în cadrul proiectului „Sprijinirea gândirii critice și rezistența la dezinformare în Republica Moldova”, implementat de Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul” cu susținerea financiară a Ambasadei Finlandei la București.

Scanează QR codul pentru a accesa Ghidul privind identificarea, clasificarea și contracararea informațiilor false, în spațiul public și mediatic al Republicii Moldova

